

Nyhedsbrev, SN 124, September 2017

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Svinøvej 42,
4750 Lundby
Tlf.: 4074 1870

jens@hallqvist.dk

www.svend-goenge.dk

Bestyrelse:

Formand:
Jens Hallqvist

Næstformand:
Ole Ib Hansen

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:

Gunnar Stobbe
Chris Hermansen
Ingegerd Riis
John Gravesen
webmaster

Redaktion på SN:
Jens Beck.

[svendgoengepoul-
sen@gmail.com](mailto:svendgoengepoul-
sen@gmail.com)

Analoge historier...

Valdemars Slots historie.

Beliggenheden er Tåsinge.
Slotsalléen 100, Troense, 5700 Svendborg.
www.valdemarsslot.dk

Navnet antyder en genitiv form, altså at slottet tilhører en Valdemar.

Slottet er opført 1639-44 af Christian IV til sønnen, grev Valdemar Christian fra hvem slottet har sit navn.

Kongens store byggeri på Tåsinge indledtes, da Valdemar Christian var 17 år, og kongen sparede ingen anstrengelser for at give sønnen en fyrste bolig af

rang. Med Hans van Steenwinckel som bygmester, rejste kongen et prægtigt renaissance slot i stil med og større end hans eget Rosenborg. Men Valdemar Christian fik aldrig gavn af sit slot, han foretrak at drage rundt i Europa som feltherre og slog sig aldrig ned på Tåsinge. I 1656 døde han på en slagmark i Polen, 34 år gammel.

Under Svenskekrigene (1657-60) blev Valdemars Slot besat og slemt beskadiget, og det var søhelten Niels Juel, der reddede slottet fra ruin. Niels Juel havde en betydelig formue til gode hos kongen i form af [prisepenge](#) (1/10 af byttes værdi ifølge skik og brug) for de skibe, som han havde erobret under det berømte søslag mod svenskerne i Køge Bugt.

Men kongen kunne ikke betale ham i guld, så i stedet for kontanter fik han kron-

godset på Tåsinge. I 1678 indledte Niels Juel en omfattende istandsættelse af slottet og ombyggede det i barokstil, som tidens mode foreskrev.

Søhelten samlede det meste af Tåsinge under Valdemars Slot, og hans efterkommere forsatte jordopkøbene, så hele øen i midten af

1700 hørte ind under Valdemars Slot. Særlig ihærdig var søheltens sønnesøn, oberst Niels Juel, der ved siden af betydelige jordopkøb også satte sit markante præg på slottets arkitektur. Han hidkaldte den holstenske arkitekt G.D. Tschierscke, som skabte det graciøse interiør og smukke slotsanlæg, som vi kender det i dag, og med de statelige posthuse, den kunstige sø foran slottet, vogn- og staldlængerne langs søen og den kønne tepavillion, som "point de vue" for enden af søen. De tykke mure og hvælvingerne i kælderens er fra Christian IV's tid.

Juel Slægten i 12. led	Født	Død	
Niels Juel, admiral og søhelt	★ 1629	† 1697	Valdemars Slot og gods er privat ejendom og ejes i dag af Alexander Fleming, søn af Caroline Fleming, der nedstammer i lige linje fra søhelten Niels Juel.
Knud Juel	★ 1665	† 1709	
Niels Juel, oberst	★ 1696	† 1766	
Carl Juel	★ 1706	† 1767	
Frederik Juel	★ 1761	† 1827	
Carl Juel-Brockdorff	★ 1780	† 1859	
Frederik Juel-Brockdorff	★ 1812	† 1876	
Carl Frederik Juel-Brockdorff	★ 1839	† 1900	
Frederik Carl Juel-Brockdorff	★ 1866	† 1912	
Carl Frederik Juel-Brockdorff	★ 1905	† 1989	
Niels Juel-Brockdorff	★ 1938		
Caroline Juel-Brockdorff, Fleming	★ 1975		
Alexander Fleming	★ 2004		

Slottet blev åbnet for publikum i 1974, men det store hus benyttes stadig ofte som ejerens private hjem.

Niels Juel og Svend Gønge får således begge, på analog vis, deres løn udbetalt i fast ejendom af Fr. III.

Kilde:
Guide til Valdemars Slot.

Nå, har vi hørt om denne metode før?

Spørgsmålet stiller vi så til en kær og vidende person.

Ja, - Fr.3. arvede sine økonomiske problemer efter Chr.4, og svenskekrigene gjorde det jo ikke lettere. Efter indførelsen af enevælden har han nok følt, at han havde nogenlunde frie hænder til at handle med kronens gods efter forgodtbefindende. Svend Poulsen ville gerne have dækket sin regning for forskellige omkostninger i forbindel-

se med sine ”raids”, og han får så som betaling Lundbygaard og gården i Snesere. Det ser umiddelbart ud til, at den angivne pris for Lundbygaard mv. skulle modsvare hans regning med udlæggene, men dette kan vel diskuteres, fordi gården forekommer at have været noget ramponeret og forsømt og jorderne ringe, men i princippet har han betalt Svend Poulsens regning med Lundbygaard,- samt gården i Snesere.

Og det er interessant, at der er foregået noget tilsvarende på Tåsinge. Jeg kender ikke til, at kongen i denne periode har overdraget andre godser til de sine væbnere, men det kan jo sagtens være foregået, og det kan også være sket på mere dulgte måder.

Riget fattes altid penge, og bortsalget af rytterdistrikterne i sidste fjerdedel af 1700-tallet kan anskues som et udtryk for denne tilstand, måske også et forsøg på en mere langsigtet løsning af problemet med den gabende tomme finanskasse. Men man fulgte i den forbindelse en fremgangsmåde, hvor mange bøndergårde blev nedlagt, idet gårdenes jorder og dermed et beskatningsgrundlag (til staten) blev udlagt som skattefri hovedgårdstakst for de mange nyetablerede godser. Dette synes at være at gå den forkerte vej, men der er mange paradokser i politik, også under enevælden.

Med de bedste hilsener,
Mogens Søgaard

I SN 123 skrev vi lidt om hvor vi kunne finde inspiration, mønstre, stoffer og meget mere til vore tidstypiske dragter/tøj.

Vi fik ret hurtigt en respons fra vor samarbejdspartner i Skåne, Eva Grip.

Tack Jens!

I Skåne finns en liknande butik som Historicum.

www.handelsgillet.se

Hälsning Eva

P.S.: Fik vi nævnt at følgende opskrift blev set hos Historicum?

**Chr. IV's
Mavebitter**

Indhold: Anisfrø, kanel, angelikarod, fennikelfrø, korianderfrø, lakridsrod, rosenknopper, rosmarin, citronskal, galangarod, ingefær, muskatnød, pomeranskal, enebær, kommen, spids-kommen, kardemomme, nelliker og muskatblomme. - Tilsættes 1 fl. 70 cl. Brændevin. Filtreres, efter max 4 dage. – Smages til, kan evt. fortyndes efter smag.

